ringe, gm S. P. 500:—; 1643 A. J. Sthlm 100:—; 1644 E. P. Millesvik 10:—; 1645 E. J. Ronneby 5:—; 1646 W. R. Vitsand 15:—; 1647 A. L. Arvika 20:—; 1648 B. L. Urshult 7:—; 1649 H. S. Åmål 20:—; 1650 S. S. Öskeviksby 10:—; 1651 J. L. Varola 20:—; 1652 E. K. Djursholm 20:—; 1653 A. P. Tranås 15:—; 1654 A. L. Trllbrg 10:—; 1655 A. K. Tofta 15:—; 1656 Systr. J. Runhällen 100:—; 1657 E. J. Motala 5:—; 1658 V. M. Kräbbleboda 5:—; 1659 H. P. Asklanda 10:—; 1660 H. J. Hjulsjö 10:—; 1661 K. C. Upsl. 50:—; 1662 E. J. Västervik 10:—; 1663 Mongolv. i Borås gn. K. R. t. A. L. Th:s underh. 20:—; 1664 I. S. Malmö böndagskoll. 28:—; 1665 H. O. Sthlm 10:—; 1666 M. Ä. Lund 10:—; 1667 R. D. Örkllj-a 15:—; 1668 M. S. Klevshult 25:—; 1669 B. A. Rydöbruk 10:—; 1670 H. H. Mjölby 10:—; 1671 E. L. Julita 10:—; 1672 N. P. A. Hbg 10:—; 1673 R. H. Gisebo 25:—; 1674 F. F. Gbg. 10:—; 1675 A. L. Skog 20:—; 1676 E. J. Dalby 25:—; 1677 H. H. Höganäs 25:—; 1678 A. A. Järle 15:—; 1679 Onämnd Holsbybr. 5:—; 1680 B. P. Linkpg. 20:—; 1681 K. G. P. Norrkpg. 30:—; 1682 H. L. Hbg. 83:—; Mongolvän N:a Strömfors 100:—; 1684 M. S. Kvidinge 50:—; 1685 B. N. Perstorp 10:—; 1686 B. E. Borgstena 15:—; 1687 M. B. Röke 10:—; 1688 Onämnd 100:—; 1689 A. S. Sthlm 10:—; 1690 H. E. Östersund 10:—; 1691 gn. D. S. Blidsberg; A. & K. Trädet 35:—; A. A. Vånga 8:—; H. J. Åsarp 3:—; D. S. 4:—; Summa 50:—; 1692 Onämnd 3:50; 1693 A. B. Krstd. 50:—; 1694 K. J. Asklanda 30:—; 1695 M. G. L. Skog 5:—; 1696 H. L. 10:—; E. Almefors 100:—; Mariestad; 1697 E. O. Gbg. 25:—; 1698 K. G. Beted 10:—; 1699 F. P. Tånnö 250:—; 1700 F. S. Kåge 10:—; 1701 J. L. Abborträsk till Elsa B:s und. 50:—; 1702 K. P. Ronneby 10:—; 1703 E. O. Gökhem 25:—; 1704 J. J. Klevshult 5:—; 1705 J. P. Råå 10:—; 1706 A. A. Furusund 5:—; 1707 A. M. Lagmansholm 10:—; 1708 M. o. J. T. Ystad 10:—; 1709 Onämnd Fjälkestad 100:—; 1710 E. J. Askeryds K-by 10:—; 1711 M. A. Kvidinge 25:—; 1712 K. D. Älmestad 20:—; 1713 På Emma-dagen E. & S. A. S. Sthlm 50:—; 1714 R. A. E. Mora 50:—; 1715 E. V. Ånge Lilla Böneringen 85:—; 1716 M. J. Lidingö 10:—; 1717 A. J. Mariestad 10:—; 1718 O. S. Grimsmåla 20:—; 1719 A. J. 10:—; 1720 Gm J. Eriksson: M. W. Sala t Bårrs und 150:—, E. O. Upsl m anl J. E. 60 år 5:—; 1721 S. J. Borås 10:—; 1722 G. P. Krlkr. 10:—; 1723 »Tackoffer» Jkpg. 25:—; 1724 K. B. Väröbacka 1:—; 1725 K. S. Jämtl.-Sikås 10:—; 1726 Onämnd Ystad 10:—. Summa kronor 8.299:50.

Ljusglimtar från Mongoliet

Prenumerationspris kr. 2:— per år.

Prenumeration sker genom Svenska Mongolmissionens expedition, Brunnsgatan 4, Stockholm.

Tel. 10 62 05. Postgironummer 51015.

Ansvarig utgivare: *Magnus Havermark.*

Lindbergs Tryckeriaktiebolag, Stockholm 1950

90883

Ljusglimtar från Mongoliet

TIDSKRIFT FÖR SVENSKA MONGOLMISSIONEN

N:r 11	EXPEDITION: Brunnsgatan 4, Stockholm	Nov. 1950

Att föreskriva Gud

När vi kristna blir ivriga att få vissa önskningar uppfyllda — stundom ganska självviska önskningar men stundom också helt osjälviska önskningar, syftande till Guds rikes främjande, har vi så lätt att föreskriva Gud, att liksom diktera för Gud på vilket sätt och på vilka vägar dessa våra önskningar skall gå i fullbordan. Vi tänker inte på att detta i grunden är motsatsen till tro, att det är otro.

»Tron på Gud, tron ock på mig», sade Jesus. Lita bara på min Fader och eder Fader, ville Jesus säga. Lita, lägg din sak helt i fadershänderna, i fadersfamnen. Detta är t r o. Detta är barnets enkla och ljuvliga, fulla tillit till Faderns godhet, vishet och makt. Detta är vila. Detta är den rätta barnaställningen.

Ja, låt oss sluta upp med att föreskriva Gud hur han skall handla med oss, hur han skall lösa våra svårigheter och hjälpa oss att nå de mål vi med så brinnande iver längtar efter och beder om. Vår Fader ser allt, förstår allt, men vi är mycket små, vi är kortsynta och ofta dåraktiga. Och så är vi förmätna nog att diktera för Gud h u r han skall göra med oss. Ack, hur mycket högre väg, hur mycket lyckligare lott att lämna vägarna och medlen i Guds hand i full tillit till att han både vet och kan och vill det som är barnens bästa.

Detta gäller lika mycket oss enskilda kristna som missionens sak, lika mycket understödjare som direkta arbetare i missionens heliga gärning.

Vandring i Anden.

Gal. 6: 8.

Man kan inte gå genom mörkret med ett brinnande ljus i handen utan att skenet syns. Så kan ingen människa i denna värld dölja sitt hjärtas innersta. Ingen kan ha ett rent hjärta utan att det förnimmes av andra. Ingen kan bära inom sig Guds rika gåva utan att den för med sig något av sin himmelska doft.

Den djupaste lagen i skapelsen är att bära frukt. Allt levande har detta syfte. Likaså i den andliga världen. »I haven icke utvalt mig utan jag har utvalt eder och bestämt om eder att I skolen gå åstad och bära frukt.» Även om man tjusas av vårens knoppning, av allt det som kommer i färg och doft, så vet man dock, att detta endast är preludiet, begynnelsen. Ty livets mål är icke endast skönhet, det är frukt, som bäres fram genom offer av sig själv. Varje människa, som lever utan att bära frukt, är fången i själviskhet och misstolkar Gud i världen.

Alla har vi att vara vaksamma över att vi växer, rent etiskt. En kristen har aldrig nått yttersta gränsen för etiken. Det är som skulle denna gräns alltjämt vika framåt. När den kristne upphör att fråga, när han upphör att jaga mot målet, då är han fången av dödens krafter. Ingen fara är mer skrämmande än då det menas, att vi uppnått »hela sanningen» med de små fragment av Guds heliga vilja, som vi fattat.

Frågar man sig nu hur denna tillväxt, denna vandring i Anden skall bli möjlig är svaret till det yttre så enkelt, men i praktiken ganska svårt: »Förbliven i mig så förbliver ock jag i eder.» Kristen vandring betyder att alltmer tillägna sig Mästarens Ande. Här hindras vi av synd, våra misstag, vår bundenhet. Men det gäller att leva fri, öppen, mottagande. Vi kommer kanske att bli mer blygsamma allt eftersom nya ting infogas i vårt tänkande. Livet gör människan mer ödmjuk. Försynthet kommer kanske i stället för framfusighet. Särskilt i en tid av starka bekännelser, blir det, som om Anden manade till tystnad och till kristen förkunnelse genom vanlig enkel livsgärning. Man lockar ofta med upplevelser, som säges skänka människan en kraft, som hon eljest aldrig når. Många har gått den vägen och förnummit besvikelsen. Att vandra i Ande är att gå i stilla, trägen pliktuppfyllelse i daglig gärning. Mästaren har själv visat oss vägen genom de många stilla åren i Nasaret. De åren är aldrig förlorade. De ingår lika mycket i Guds planer med oss som de stora, avgörande ögonblicken, då allt samlar sig till kris och strid.

Man får inte förlora ur sikte, att bakom varje kristens liv vakar Guds ögon. Han är örtagårdsmästaren, som inte liksom vi bara tänker på allt, som skall uträttas, utan som har som huvudmål vad som skall ske med oss själva, i vår karaktär. Ingen kan komma ifrån, att kristen helgelse har olika sidor, att den har med vår villighet, botfärdighet, tro och strävan att göra. Men det finns en verklig samverkan mellan människans villighet och Guds nådefulla påverkan. Impulserna kommer från Gud och står vid vår viljas tröskel. Skall de komma längre? Blir de något mer än en erbjuden nåd? Kristus upphör aldrig att säga till lärjungen: följ mig! Vi har nog föga anat vad det innebär att börja i den efterföljelsen. Men när man väl har begynt, kommer det säkerligen att bli en fortsättning, ty Jesus älskar sina egna här i världen och är hos dem i outsäglig trohet.

Så blir vandringen i Anden inte endast att man bättre fattar de kristna orden eller utför den kristna kallelsegärningen. Det blir även detta, en väg in i Kristi sinne, något hos oss som säger att vi har varit hos Jesus.

Arthur Johanson.

Missionsarbete upptages i Japan.

En del mongolmissionärer överflyttas.

Då Svenska Mongolmissionens styrelse var samlad den 29 sept. för behandling av ett flertal ärenden rörande missionsarbetet fattade styrelsen enhälligt det viktiga beslutet att missionarbete nu skall upptagas i Japan i avvaktan på att Mongoliet åter skall öppnas för kristen mission. Beslutet innebär, att en del av våra missionärer i Lanchow, så snart möjlighet därtill yppar sig, via Honkong begiver sig till Japan, att missionärerna Folke och Margith Persson, vilka som bekant f. n. vistas i Amerika, också reser över till »Soluppgångens land», samt slutligen att vår utresande missionär Eric Almefors, som hittills för språkstudier uppehållit sig i England, nu ej skall resa till Hongkong, som tidigare planerats, utan också till Japan. Vid det sålunda beslutade arbetets upptagande bland japanerna betraktar styrelsen det som en stor förmån, att stöd och hjälp, som särskilt under första tiden är väl behövligt i fråga om anskaffande av boningshus m. m., välvilligt utlovats av skilda missionsorganisationer, som redan kommit i gång med sitt arbete på detta missionsfält.

Gatumöte i Japan.

Före styrelsens behandling av detta ärende lämnade en av Helgelseförbundets missionärer Carl Silfwerbrand, som redan en tid vistats i Japan och deltagit i missionsarbetet därstädes och som i början av oktober jämte sin familj åter anträdde resan dit ut, en hel del värdefulla informationer rörande verksamhetens bedrivande där.

Det är riktigt, framhöll missionär S., att, som från alla håll omvittnas, dörrarna på ett alldeles enastående sätt står öppna för evangelium i Japan. Särskilt de unga samlas i väldiga skaror till de evangeliska mötena. S. berättade sålunda om ett möte i en av de största lokalerna i Tokio, rymmande 5000 personer, hur denna väldiga möteslokal fylldes till bristningsgränsen och hur många av deltagarna i mötet avgjorde sig för Kristus. I de stora städerna såsom Tokio, Osaka och Kobe finns det överflöd på missionärer, men i byarna och köpingarna ropas det efter evangelii budbärare. T. o. m. i buddisttemplen kan man få se citat ur »Fader vår». Kommunismen är emellertid mycket aggressiv, och det kommer säkerligen att utkämpas en kamp på liv och död mellan denna materialistiska religion och kristendomen. Dock hålles kommunismen i schack av den amerikanska ockupa-

tionsmakten. Glädjande är att bevittna, hurusom unga japanska studenter och studentskor förklarar sig redo att helt ägna sitt liv åt evangelii utbredande bland deras eget folk.

Levnadskostnaderna är f. n. mycket höga i Japan. Det har beräknats att en missionär i Japan behöver c:a 4000 kr till sitt uppehälle. Skatterna är mycket höga. Just nu talas det om att affärsmän skall bli beskattade med ända till 75 % av sin inkomst. Slipper de undan med 50 % i skatt, är de glada. Missionärer får betala 30 % i skatt, men blir de, som de hoppas, beskattade som lärare, innebär detta, att skatten fixeras till 15 %. Maten är i genomsnitt 50 % dyrare än här i Sverige. Kläder och skor måste utresande missionärer ta med sig hemifrån, då underhaltiga sådana förnödenheter betingar fantasipriser.

Styrelsens ordförande, redaktör J. E. Lundahl, framförde ett tack till missionär Silfwerbrand för dessa hans upplysningar. Vid sammanträdets slut nedbad vice ordföranden, direktör Joel Lindblom i en varm bön Guds välsignelse över det fattade beslutet, ett beslut, som helt visat påkallar ökad offervilja hos vår missions vänner, men som också grundat sig på den fasta övertygelsen, att detta är Guds väg för oss.

Vår missions offerdag.

»Huru skall jag vedergälla Herren alla hans välgärningar mot mig? — Jag vill infria åt Herren mina löften.» Ps. 116: 12, 14.

Vid Svenska Mongolmissionens senaste styrelsesammanträde beslöts att årets höstofferdag som vanligt skulle hållas under november månad. Det beslöts också att en skrivelse skulle sändas ut till missionens vänner om denna sak. Men skrivelsen skulle denna gång få en särskild form med anledning av den glädje styrelsen kände över meddelandet, att inkomsterna under september månad genom ett par testamentsgåvor gått upp så att siffran för året kommit i jämnhöjd med förlidet års inkomstsiffra. Det hade förut känts inte så litet nedtryckande, att inkomsterna de föregående månaderna visat en viss nedgång. »Detta måste ge oss alla inom Mongolmissionen anledning till ett särskilt tackoffer — icke blott med läpparnas tacksägelse utan även i handling.» Det var det gemensamma uttrycket för vad alla styrelsens medlemmar kände. Visserligen kom det kanske en undran hos en och annan, om våra vänner skulle tycka att vi var

alltför påträngande. Det är ju icke länge sedan ett liknande upprop var inne i Ljusglimtar. Kan vi nu åter skicka ut ett sådant och motivera det med tacksamhet över att vi fått in mer missionsgåvor än vi vågat hoppas den sista tiden? Svaret blev i alla fall, att vi kan det och med största frimodighet. Vi har i verkligheten icke fått in mer än förlidet år vid samma tid och de löpande utgifterna har icke minskat. Men därtill kommer ett nytt, stort behov, som gör att vi måste omfatta det förestående tackoffret med ett alldeles särskilt intresse. De är våra planer på upptagandet av mission i Japan.

Våra missionsvänner har tagit del av vad som skrivits i Ljusglimtar den sista tiden angående dessa planer. Det är ingalunda så att vi vill gå ifrån vår ursprungliga uppgift. Missionen bland mongolerna står alltfort såsom det av Gud givna uppdraget. Till det hoppas vi också få återkomma, när Guds tid är inne. Men då det för närvarande icke är möjligt att fortsätta detta arbete och då vi icke heller kan lägga ner vår missionsgärning, tror vi oss spåra Guds ledning i åtskilliga möjligheter som öppnats för att — medan vi väntar på att åter få upptaga mongolmission — ägna oss åt mission i Japan. Det är den enda utväg, som för närvarande står öppen. Men då är detta också Guds väg för oss. I Ljusglimtar lämnas redogörelser för huru detta arbete kommer att upptagas och utvecklas.

Att detta nya företag kostar pengar, är klart för oss alla. Särskilt gäller detta den första tiden. Därför vädjar vi till våra vänner om *ett stort tackoffer* för vår nya uppgift. Vi vet att vi icke behöver vädja förgäves. Våra vänner har aldrig svikit, likasom icke heller Gud har svikit.

Det står ett ord ur Davids Psalmer i början av denna skrivelse. »Huru skall jag vedergälla Herren alla hans välgärningar mot mig? — Jag vill infria åt Herren mina löften.» När vi i begrundan stannar inför Herrens välgärningar emot oss och även erinrar oss hur vi i många svåra situationer och även vid andra tillfällen givit Gud löften, kan det hända att vi i självrannsakan med blygsel måste erkänna, att det finns löften vi givit till Gud, som vi ännu icke infriat. Ett bättre tillfälle att fullgöra våra skyldigheter i detta avseende än ett offer till missionen, just då den är i särskilt behov av hjälp, kan icke tänkas. Under alla förhållanden och hur det än kan vara, är Guds välgärningar mot oss så stora, att vi alltid står i skuld till honom. »*Det är nåd att få vara med.*» Så talar det rätta offersinnet.

I Stockholm hålles offerdagen den 28 november. Våra vänner på de olika platserna må själva bestämma dag eller tid alltefter-som det befinnes lämpligt. Kan insamlingen ske i samband med ett offentligt eller enskilt möte eller en bönestund, skall detta säkert vara till välsignelse.

Med en hjärtlig broderhälsning till alla som nås av detta upprop:

Svenska Mongolmissionens styrelse.

Från mina år i Mongoliet.

Syster Dagny Hansen berättar.

I.

Det var en dag i mitten av december 1924. En svensk trilla rullar sakta fram utmed Dåjenbergets sluttning.. Där nere mellan träden skymtar fem mongoltält i rad. Det är den nya stationen, där nu tre kvinnliga missionärer ska ta upp pionjärarbete.

Det var ingen lätt teg vi fått, nej vi fick snart erfara att vi gjort intrång på privat område, ty platsen var i högsta grad ett djävulens privata område. Misstroende och liknöjdhet stod som en mur omkring oss. Så småningom fick vi dock en vän i en gammal, ful, näslös gumma, som hade det vackra namnet Guldblomma. Hon kom underfund med, att vi ej var farliga och trots att hon hade lång väg att gå, kom hon ganska ofta och hälsade på. Då hade hon gärna någon förning med sej såsom »vit ost» eller grädde, torkad i stora kakor. Båda dessa saker skulle ju varit vita, men man fick använda ett rivjärn ganska länge för att komma igenom det grå omhöljet av aska, damm m. m.

När jag nu skriver detta, tycker jag nästan det är som en illustration för mongolsjälen. Är inte också den omgiven av ett som man nästan tycker ogenomträngligt lager av synd och allsköns smuts? Ändå finns det där längst inne en vit punkt, något som är av Gud och icke kan dö — kontaktpunkten för Guds kärleks stråle, det enda, som kan genomtränga detta kompakta omhölje.

Guldblomman med Steffan Skallsjö.

Även på denna nya plats fick sjukvården bli medlet att i någon mån undanröja misstro och rädsla. Sedan en hövdingson vågat sig till oss för behandling och blivit hjälpt, började patienternas antal öka. Nog var vi litet undrande, hur det skulle gå for osss att bo i tält, men det var på det hela taget riktigt trivsamt, även om det ibland blev ganska kyligt i synnerhet om nätterna.

Sommaren 1925 övertogs arbetet i Dåjen av missionär och fru Skallsjö, vilka också måste bo i tält ett år. Hösten 26 fingo de dock flytta in i ett bra och varmt hus. Den förut omtalade lilla gumman blev även för dem en ljuspunkt i det intensiva mörkret, och hennes besök blev allt längre och tätare. Hon blev också förstlingsfrukten från Dåjen och döptes något år senare. Men trots att många sjuka fick hjälp, stod misstron och fiendskapen från det omkringboende folket kvar som en kompakt mur.

När jag nästa gång kom till Dåjen år 29, fanns där ett stort trevligt hus, men inga missionärer. Det har ju nästan alltid varit så i vår mission att vi varit för få, och nu hade Skallsjös måst

lämna sitt lilla hem och sin trots allt kära teg för att i Goltjaggan ersätta andra som rest hem. Nu hade jag ju gärna velat gå till Dåjen, men det blev icke så, och när vår skara genom dödsfall och hemresor våren 1930 reducerats till tre, fördelade på två stationer och därav en nyutkommen, då måste vi lämna Dåjen obesatt och bara göra en resa dit, så ofta vi kunde. Det var ej alltid så lätt att göra dessa resor, i synnerhet ej om vintern, då vi kom fram till oeldade rum och fick lägga oss på nödtorftigt uppvärmda bäddkläder. Men den tiden var det roligt att komma dit, ty den kristna mongolfamiljen, som bodde där tog alltid hjärtligt emot oss, och det dröjde ej lång stund förrän Tjaggan Essik kom med sin stora kopparkittel och bjöd oss varmt mongolté och kakor.

Sedan vår skara ökats något och jag blivit löst från arbetet i Goltjaggan, kunde jag på försommaren 33 flytta till Dåjen, där jag fick några lyckliga månader tillsammans med de få kristna. Patienter kom fler och fler, och det var vanligtvis en hel liten skara, som samlades till morgonmöte ute under något träd. Ja det var en lycklig tid, då jag kände, att jag hade ansvaret för en egen teg. Allt emellanåt blev jag kallad ut på sjukresor, och jag minns särskilt en av dessa. Elsa Bengtson var just hos mig då, och vi följdes åt på hästrygg. Det var så pass långt, att vi måste övernatta hos dem som kallat oss, och det gjorde vi gärna, ty vårt värdfolk, ävensom de övriga vi träffade i denna by, var ovanligt trevliga och vakna. På kvällen samlades en hel liten skara i vårt tält, och de lyssnade uppmärksamt till mitt vittnesbörd. Min kamrat kunde ej så mycket mongoliska då, och de fick mycket roligt, när hon i stället för reumatism-medicin sa hövding-medicin. Den var dom pigga på lite var.

Nästa morgon väcktes vi redan vid fyra-tiden vid att en mongol öppnade dörren och ropade: skynda er upp, dom skjuter, det är antagligen rövare. Vi gjorde oss ingen vidare brådska, men han var snart tillbaka och skyndade på oss. Hästarna stod färdiga, och så följde han med oss en bit utanför byn, där vi stannade i skydd av en kulle. Nu dagades det fort. Det var en sån där underbar septembermorgon med klarblå himmel och svalka i luften. Från tälten började röken stiga upp som raka pelare, och här och var såg man en mongolkvinna, som redan börjat dagens arbete. Byn började vakna. Jag kan ännu se tavlan för mig och känna den härliga, friska luften. Det var ej rövare den gången, som sköt, en herde hade skjutit för att skrämma vargen.

Inte var det alltid så lätt och inte heller alltid så roligt att vara ensam, men jag fick erfara sanningen i ett ord som jag

Dagny Hansen startar.

en gång fick av en norsk vän: »Den Herren stæller ene han selv er mere nær.» Under åren har Guds kärlek, trofasthet och fadersomsorg blivit allt underbarare för mig. Otaliga gånger har vi sett fadershanden utsträckt för att skydda och bevara oss på olika sätt. Icke minst vid uppbrottet från Dåjen.

Min tanke var att stanna så långt ut på hösten som möjligt och sedan fara hem till Sverige, men en dag i början av oktober kom ett brev från Anders Marthinson vari han frågade om jag kunde bli färdig till onsdagen (2 dagar senare) så skulle han komma och hämta mig. Vi brukade i regel resa ner en gång på hösten för att proviantera, och nu hade han redan varit nere en gång med de andra, men fick en så stark känsla av att han skulle hämta mig. När han kom, var jag färdig, och vi kunde resa omedelbart. I Goltjaggan stannade vi bara över en dag, för att jag skulle få packa ner det som skulle lämnas kvar där, och så fortsatte vi till Kalgan.

Endast några få dagar senare var det hemska överfallet i Goltjaggan, då stora skaror rövare plundrade och brände. Förvisso var det Gud, som ingav min kamrat att hämta mig. Någon hemresa blev det dock ej, i stället for fru Skallsjö och jag till Dåjen, där vi fick arbeta tillsammans ett år.

Icke förgäves.

En biografi över den första svenske mongolmissionären C. Rahmn.

Svenska Mongolmissionens mångårige revisor och varmhjärtade understödjare grosshandlare *E. Alfred Jansson* har sedan länge dokumenterat sig som en intresserad och framgångsrik forskare och författare särskilt i fråga om levnadsteckningar över män, som ställt sitt liv i evangelii tjänst. Den skildring, som J. utgav till prins Oscar Bernadottes 90-årsdag i fjol, har senare översatts till norskan. Denna levnadsteckning har i Norge vunnit stor spridning. F. n. är J. sysselsatt med utarbetande av en biografi över Cornelius Rahmn, som betecknats som 1800-talets förste svenske missionär och som obestridligt är *den första svenska mongolmissionären.* Manuskriptet till denna skildring föreligger redan i huvudsak färdigt och erbjuder mongolmissionens vänner mycket av intresse och uppmuntran.

Det var i juli 1817 som Rahmn insände en ansökan för sig och sin maka till London Missionary Society (London-missionen) att bli antagna som dess missionärer bland mongolerna, en ansökan som med tacksamhet accepterades. Det beslöts att makarna Rahmn skulle över Petersburg resa ut till Sibirien i sällskap med en ung engelsk missionär vid namn Stallybrass och dennes hustru. Redan på hösten samma år anträddes den långa resan. Första uppehållet gjordes i Petersburg, där de båda missionärerna till sin överraskning fick träffa två mongoler av buriatstammen sysselsatta med att översätta Matteusevangeliet till deras språk. Det var deras egna hövdingar, som gjort en insamling på 11.000 rubel, vilken summa de ställt till Ryska bibelsällskapets förfogande med önskan att nämnda evangelium och om möjligt andra böcker i Nya testamentet översattes och trycktes på deras språk. (Hur underligt att tänka sig att år 1950 har Svenska Mongolmissionens arbetare i femton års tid varit sysselsatta med samma uppgift! Och likaså, hur märkligt, att när en grupp av våra missionärer år 1947 kom till Kalgan, möttes de där av en hel skara buriater, som flytt undan det ryska väldet ned mot kinesiska gränsen.)

På nyåret 1818 var man färdig med förberedelserna och makarna Rahmn jämte en liten dotter samt makarna Stallybrass installerade sig i s. k. kibitkor, täckta slädar, i vilka den resande kan ligga helt utsträckt och resa dag och natt, insvept i fällar

Cornelius Rahmn.

och pälsar. För varje kibitka spändes tre hästar i bredd. Det gällde en slädfärd på 6.000 verst, ungefär 600 svenska mil, och målet var mongolstammarna öster om Baikalsjön i Sibirien. Vid passerandet av Moskva fick de båda missionärerna företräde hos tsar Alexander I, som mottog dem mycket välvilligt. Rahmn säger, att han fick det intrycket att tsaren var en verklig kristen. Han sade sig önska på allt sätt främja evangelii utbredande och yttrade bl. a.: »I vad för en märkvärdig tid vi lever! Herren har något stort att utföra, som vi skall glädjas över. Jag fröjdar mig att jag lever *nu* och att den Högste givit mig tillfälle att verka och tjäna uti hans sak.» Tsar Alexander lovade på allt sätt underlätta den långa resan för de båda missionärsparen.

I mars 1818 nådde de efter tre månaders slädfärd fram till Irkutsk i Sibirien. De fann här en hel del buriater, som låtit döpa sig av den grekisk-katolska kyrkan, men som levde i sus och dus och därtill var föraktade av sina egna landsmän. I en rapport till missionsstyrelsen i London skrev de båda missionärerna: »Allt vad vi kunnat inhämta om det moraliska och religiösa livet bland buriaterna bestyrker att de är helt fångna i avguderi och vidskepelse av grövsta slag och är lurade av sina lamas eller präster. Vad de sett hos dem, som säger sig vara kristna, gör att de ej hyser någon fördelaktig uppfattning om kristendomen.»

Mongolby vid Sarepta.

Rahmns arbete bland dessa mongoler blev dock ej långvarigt, föga mer än ett år. Hans hustru tålde ej det hårda klimatet, utan plågades allt värre av reumatiska smärtor, särskilt i huvudet. Hon fick också ännu en liten dotter, som likväl dog efter några månader. Emellertid gjorde Rahmn en färd över Baikalsjön och ned till Selinginsk vid kinesiska gränsen, en äventyrlig färd, som skildras både i Londonmissionens »Quaterly Chronicle» för 1816—1820 och i en år 1893 utgiven svensk minnesteckning, författad av Rahmns dotter — densamma som 1 1/2 år gammal företagit den 600 mil långa slädfärden till Sibirien.

Rahmn kallar buriaterna »en huvudavdelning av mongoliska folket», bestående av nio stammar, av vilka sju bor väster, två öster om Baikalsjön.

Vid framkomsten till Selinginsk fann Rahmn »denna obetydliga lilla fläck bebyggd med några hundra kojor». Stäppen var så ofruktbar, att knappt ett grässtrå syntes. De bättre ställena var bevuxna med det s. k. fårgräset, som i den salthaltiga jordmånen trivdes förträffligt och lämnade ett ypperligt bete åt de oräkneliga hjordar som här vimlade i alla riktningar. »Fåren bli här feta som gödkalvar, dem de likna i storlek med breda, på marken släpande svansar och hängande öron.»

Vid återkomsten till Irkutsk fann Rahmn sin hustru svårt plågad av gikt och den lilla dottern hemsökt av kikhosta. Under våren 1819 svävade fru Rahmn länge mellan liv och död och det var tydligt, att enda räddningen vore att försöka transportera henne till ett mildare klimat. I slutet av maj anträdde Rahmn återfärden, dock ej till hemlandet utan till den herrnhutiska kolonin Sarepta vid nedre Volga. Mot all förmodan

utstod fru Rahmn resans strapatser förunderligt väl: vagnens skakningar liksom vaggade henne till sömns och hon tycktes så småningom återvinna krafterna. Sedan resenärerna färdats ungefär 460 svenska mil mot väster, ändrade de efter ett brev från missionsledningen kursen söderut och följande Volgas flodbädd anlände de till Sarepta i slutet av augusti efter att ha varit på väg i tre månader.

Författaren av denna märkliga berättelse sammanfattar sin skildring med orden: »Mänskligt att se hade Rahmn misslyckats som missionär, beroende på hustruns sjukdom. Många tyckte nog, att hon var honom en black om foten, så mycket mer att beklaga som han ansågs som utomordentligt passande för missionskallet. Visst var det för Rahmn en stor besvikelse att ej få flytta med Stallybrass till Selinginsk, men Gud hade andra planer för honom: först nära 4 års arbete bland kalmuckerna — även de mongoler — i Sarepta-Astrachan-området, sedan 2 års framgångsrik verksamhet som predikant och själavinnare i Petersburg och, då den dörren stängdes, en välsignelserik, mångårig gärning i England och Sverige. Motgång och lidande fostrade honom till ett utvalt redskap i Herrens hand.»

Tilläggas må att Londonmissionens arbete i trakten av Selinginsk bedrevs under allehanda prövningar till år 1841, då det undertrycktes av »den heliga synden» och förbjöds av ryska regeringen.

Rahmns kortvariga möte med buriaterna glömdes emellertid ej av detta folk, hur oemottagligt det än syntes vara för evangelium. Ett vittnesbörd härom erhöll, skriver förf., missionär Joel Eriksson, då han år 1947 var i Kalgan tillsammans med fem andra av Svenska Mongolmissionens missionärer.

E. berättar:

»Vi arbetade där bland en mängd flyktingar, bland dem cirka 300 buriater, vilka för flera år sedan lämnat sina boplatser öster om Baikalsjön under trycket av bolsjevikerna. De flydde till Manchuriet, senare över Mongoliet och hade nu, en mindre del, hamnat i Kalgan. Deras hövding, Erenchin Dårchi, var en intelligent man, som berättade för mig, att han haft med sig en skrift på mongoliska, vari talades om missionen bland buriaterna i början av 1800-talet. Denna skrift hade han tyvärr lämnat efter sig under flykten och den torde nu vara förkommen. Han hade även besökt de engelska missionärernas gravar i Selinginsk. Denna hövding hade en lärjunge vid namn Gendun, en begåvad yngling, som gärna ville lära sig engelska. Jag åtog mig att undervisa honom häri och skulle han i gengäld hjälpa

de nyutkomna missionärerna med mongoliska. En dag frågade denne Gendun mig, om jag kände till en av de forna missionärerna vid namn Rahmn. Jag svarade, att jag läst om honom och frågade, hur Gendun hört talas om denne svensk. »Jo», svarade han, »han var omtalad i den gamla skriften om den engelska missionen, varom Erenchin berättat.» Det förvånade mig att denne unge mongol — numera en kristen — läst denna skrift med så levande intresse, att han ej blott kom ihåg Rahmns namn, utan satte honom i samband med mitt fosterland.»

Tilläggas må att författarens ytterst värdefulla skildring av denna första svenske mongolmissionär kommit till stånd efter grundliga forskningar både i London och i Sverige. Det vackra fotografi över Rahmn, som här återgives, är sålunda en reproduktion av en oljemålning som J. fann i svenska kyrkan i London.

Modersglädje i Lanchow.

I ett privatbrev från Lanchow, avsänt den 31 aug., skriver fru Birgitta Bohlin bl. a.:

Det är så länge sedan jag skrev, men nu måste du få en hälsning — tiden går till allt annat än brevskrivning!

Kerstin börjar på att bli stor nu — hon är så god! Just nu ligger hon utanför huset i din fällstol med solskydd. Framför huset är det nu en riktig blomsterprakt. När vi förstod, att vi

inte skulle få komma i väg till mongolland, satte vi en hel del plantor, och nu fröjdas vi över alla dessa blommor. Du skulle se, hur vackert det är! Ja, du har ju nu så mycket vackert att njuta av där hemma, och det gläder vi oss åt. Vi tycker det är så stort, att du åter fått litet krafter. — — —

Här sitter vi nu alljämt kvar och kunna ej annat. Det är inte lätt, men Gud lyfter och bär oss och hjälper oss, dag efter dag. Du kanske har hört, att Mac Gilvries ha blivit tillrådda av sin mission att fara ner till kusten. När de far, är det möjligt, att vi gör ännu ett försök att få pass till deras plats. Samtidigt får vi söka vila vid att Gud öppnar och stänger vägen i överensstämmelse med sin bästa vilja. O, vad vi ropa till Gud om ledning och om nåd att se hans väg och om kraft att gå den. Bara vi nu får vara i Guds vilja, må det sedan bli hur som helst. Jag vet, att det är lätt att säga på detta sätt, men Gud vet att det verkligen är vår innersta vilja att så måtte ske.

I fråga om vår lärare Gendun tycker jag, att det är stort och underbart att få vara med och se, när Gud lösgör en sådan som han från mörkrets och dödens välde. Och Gud fortsätter att fördjupa sitt verk i hans hjärta. Det är så gott med hans ärlighet. Han är ej så stolt längre, utan har lärt känna något av sitt djupa syndaelände. — — —

— — — Nu bara de innerligaste hälsningar

Tillg. Birgitta.

Svenska Mongolmissionens syföreningar i Stockholm anordnar

FÖRSÄLJNING

tisdagen den 14 november kl. 12—20 å Hushållsskolan Margareta, Drottninggatan 69, 3 tr.

Kl. 13. Andaktsstund.

Kl. 19. Missionär Joel Eriksson visar skioptikonbilder och missionärerna sjunger mongolsånger.

Gåvor till försäljningen mottagas med största tacksamhet försäljningsdagen å Hushållsskolan Margareta samt tidigare å vår expedition, Brunnsgatan 4, Stockholm.

Meddelanden

Nästa år kommer priset på Ljusglimtar från Mongoliet att höjas med 50 öre. Det blir således kronor 2:50 per år. De höjda papperspriserna och tryckningskostnaderna gör detta nödvändigt. Priset, som ända från tidningens början varit detsamma, är även efter denna lilla höjning mycket lågt.

*

Vi ber att få påminna om det inbetalningskort, som medföljer detta nummer. Inbetalningskortet är avsett för insändande av en offergåva i anslutning till vår missions offerdag.

*

Missionär Elsa Bengtsson har från Lanchow sänt Mongolmissionens exp. en avskrift av ett cirkulärbrev från Kina-Inland-Missionen till övriga missioner i Kina och Mongoliet, därav framgår att den nya regimens direktiv beträffande missionen kan sammanfattas sålunda: »Missionärer i landet skall tillåtas stanna. De, som vill resa ur landet, får tillstånd till det. Om en missionär på ett eller annat sätt i förhållande till regeringen yttrar sig eller annars handlar olämpligt, blir han utvisad. Nya missionärer kan för närvarande icke beviljas inresa.»

Kina-Inland-Missionens ståndpunkt uttrycks i cirkuläret med orden: »Vi måste vara beredda att stanna under en avsevärd tid även med utsikt till föga aktiv verksamhet men med hopp om att Gud i sin nåd skall göra det möjligt för oss att en gång återupptaga normal verksamhet. I alla händelser låt det att lämna landet vara den sista tanken i Edert sinne.»

Elsa Bengtsson tillägger, att Kina-Inland-Missionens ställningstagande faktiskt är avgörande för andra missioner också. »Ginge de, så kunde t. ex. inte vi stanna.» Och så slutorden: »Jag är så glad över Kina-Inland-Missionens fasta hållning.»

*

Till vår missionär Elsa Bengtssons ovan meddelade referat av Kina-Inland-Missionens inställning till missionsarbetet under de nya förhållandena må fogas en uppgift av Svenska Alliansmissionens missionär i Tientsin Filip Malmwall, som i en artikel till nämnda missions 50-årsjubileum upplyser att två kvinnliga missionärer ännu är kvar och fortsätter arbetet i

norra Kina. M. skriver: »I Kweisui distrikt håller Hilma Nikolausson tillsammans med några medarbetare på att så ut Ordet och bärga in skörden för Guds rike. I Paotow stad är Dagny-Edla Bergling verksam. Vi vet icke hur länge dessa två tappra kamrater kan stanna på fältet. Låt oss genom våra förböner stödja de armar, som håller facklorna uppe!»

*

Missionärskursen i Holsbybrunn i slutet av aug. uppdrog åt en delegation bestående av Barbro Johansson, Sigvard Palmær och Thore Carlsson att till Sveriges missionsfolk utsända en apell under signaturen »Tack — fortsätt — öka!»

I den sålunda utsända apellen heter det: »Världsläget är nöd — karakteriserat av kapprustningar. Den vites privilegierade ställning är för alltid slut. — Låt oss alla svara med en andlig kapprustning för fortsatt och ökat offer, så länge vi vita ännu står i *den* privilegierade ställningen, att vi förvaltar evangelium — det enda som kan rädda världen.»

*

Weekendsamling för missionärskandidater kommer att anordnas i Stockholm den 11—12 nov. med samling i Södermalms Fria Församling på lördagskvällen kl. 18.45.

Anmälan om deltagande sändes till stud. Karl-G. Henningson, Missionsskolan, *Lidingö 1.*

*

Den 30 september och 1 oktober firade Svenska Alliansmissionen i Jönköping 50-årsjubileum. Det var på tillskyndan av den välkände, hängivne, varmhjärtade och trosfrimodige missionsmannen Fredrik Fransson, som Svenska Alliansmissionen år 1900 tog upp yttre mission. Ett par år tidigare hade på Franssons initiativ Svenska Mongolmissionen bildats. Våra missionssällskap har sedan dess arbetat som grannar på var sin sida om den mongolisk-kinesiska gränsen. Vår mission hade bland flera andra välvilligt inbjudits till högtiden i Jönköping, där den representerades av vår missionsföreståndare M. Havermark.

Att missionens sak har ett stort rum i Smålands bygder visade det stora deltagareantalet vid högtidens möten. Stora missionshuset, som rymmer 2.000 personer, var vid söndagens möten packat fullt av en intresserad skara missionsvänner. Offerviljan för missionen var också stor. Kollekterna under mötet uppgick

till över 8.000 kronor. Det var med tacksamhet till Gud, som missionsvännerna togo del av det stora arbetet, som utförts under dessa 50 år. Svenska Alliansmissionen har omfattande missionsarbete i Kina, Indien, Sydafrika och står nu färdigt att ta upp ett nytt arbete i Japan. Vid högtidsmötet på söndagseftermiddag avskildes den förste missionären direkt för detta fält. De som redan är i Japan ha alla avskilts för arbetet i Kina.

Influtna missionsgåvor

September månad		*Januari—September månader*	
1949	*1950*	*1949*	*1950*
5.441: —	21.477: 05[1]	89.838: 23[2]	86.155: 21[3]

[1] Därav test.-medel 8.382: 53
[2] Därav test.-medel 6.860: —
[3] Därav test.-medel 8.940: 66

Redovisning

AUGUSTI MÅNAD.

1727 E. N. Örkllj-a 100: —; 1728 H. & E. N. Floby 25: —; 1729 E. C. Högsby 15: —; 1730 E. A. Ervalla 10: —; 1731 A. M. Vara 10: —; 1732 Tackoffer, Skellefteå 50: —; 1733 S. N. Linkpg 15: —; 1734 K. S. Ronneby 100: —; 1735 H. L. Åstorp 100: —; 1736 M. J. Motala Vst. 10: —; 1737 T. M. Rödeby 15: —; 1738 E. Å. Lundsbrunn 10: —; 1739 G. B. Gbg. 5: —; 1740 Fam. M:n Töftedal 80: —; 1741 R. J. Vara 30: —; 1742 A. P. Enkpg. 100: —; 1743 E. M. Upsl. 10: —; 1744 »Onämnd» 15: —; I. P. Vejbystrand 50: —; 1745 Vänner Åsarp 15: —; A. B. Åsarp 85: —; 1746 A. G. Upsl. 22: —; 1747 Mjöhults syf. gn. S. S. 69: 35; 1748 L. B. Skift-å 50: —; 1749 M. U. Lista 30: —; 1750 A. K. A. Hönön 23: —; 1751 A. M. Lannabruk 50: —; 1752 P. E. W. Djursholm 10: —; 1753 M. D. Sthlm 10: —; 1754 A. J. Mariestad 10: —; 1755 Till N. L. Römgrens m-e gn. M. R. Uttersjöbäcken 75: —; 1756 B. L. Kvidinge 25: —; 1757 M. G. Bollebygd 100: —; 1758 S. B. Malmö 50: —; 1759 L. H. Klågerup 40: —; 1760 A. S. Sthlm 15: —; 1761 D. L. Jönkpg 5: —; 1762 K. Ö. Gullestorp 25: —; 1763 D. N. Gällivara 25: —; 1764 O. R. Tyringe 50: —; 1765 R. N. Alvesta 20: —; 1766 E. N. Mjöhult 10: —; 1767 M. E. Delsbo 10: —; 1768 E. N. Karlskoga 10: —; 1769 C. J. Rossön 200: —; 1770 S. N. Kristdala 10: —; 1771 G. E. Lund 50: —; 1772 E. o. S. O. Kvidinge 75: —; 1773 I. M. Sunne 10: —; 1774 B. o. O. W. Mälarhöjden 100: —; 1775 S. B. Aspås 20: —; 1776 M. Ä. Lund 10: —; 1777 L. G. Finspång 10: —; 1778 S. o. K. R. Gbg. 25: —; 1779 Vid J. M. Johanssons Krstd, bår fr. grannar gn. G. M. Ljungby 40: —; 1780 C. G. N. Trädet 50: —; 1781 S. A. Borås 20: —; 1782 E. J. Ronneby 5: —; 1783 H. P. Nässjö 8: —; 1784 A. H. Asmundtorp 25: —; 1785 E. H. Sthlm